

Lapinkynsikääpä

Violmussling

Trichaptum laricinum

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Lapinkynsikääpä on yksi- tai kaksivuotinen, kynsimäinen, pieni mutta tukeva kääpä, joka kasvaa monilakkisina ryhminä. Se voi kasvaa myös osittain, tai harvemmin kokonaan alustanmyötäisenä. Lapinkynsikäävän itiöemä muuttuu kuivuksessaan kovaksi. Sen harmaa tai harmaanvalkoinen, takkukarvainen yläpinta on epäselvästi vöinen. Itiöemän reuna on terävä, ehyt ja jäykkä. Alapinnalla on tumman violetit heltat, joiden terä on tasainen.

Elinympäristö ja levinneisyys

Lapinkynsikääpä kasvaa kuusen ja männyn paksuissa rungoissa, pystyyn kuolleiden puiden tyvessä, luonnonkannoissa ja maapuissa tuoreilla ja kuivahkoilla kankailla. Esiintyminen painottuu Suomen pohjoisosiin.

Nykytila ja uhkatekijät

Järeää puuta kasvualustakseen vaativa lapinkynsikääpä on uhanalaistunut lahopuun, vanhojen metsien ja kookkaiden puiden vähenemisen seurauksena. Ne uhkaavat kääpää edelleen. Alle puolet lapinkynsikäävän nykyisistä tunnetuista kasvupaikoista on suojeltu.

Hoitosuositukset

Lapinkynsikääpä poikkeaa muista kynsikäävistä siinä, että se sietää huonosti paahteisia paikkoja, eikä siksi tule toimeen hakkuuaukeilla. Esiintymispaikan metsänkäsittelyssä tulisi välttää avohakkuuta ja maanmuokkausta. Lahoavat puunrungot tulisi säästää esiintymispaikalla ja sen läheisyydessä.

Lähteet

Kotiranta, H., Saarenoksa, R. & Kytövuori, I. 2009: Aphyllophoroid fungi of Finland. Norrlinia 19:1–223.

Niemelä, T. 2005. Käävät, puiden sienet. Luonnontieteellinen keskusmuuseum, Kasvimuseo, Helsinki. 319 s.

Kuva: Teppo Helo